

Nota van Inlichtingen Europese aanbesteding 'Ketenregie bij Ketendoorbraakproject Circulaire Schoonmaakverpakkingen'

Datum: 28 augustus 2025

In deze nota van inlichtingen geeft de aanbestedende dienst antwoord op de in het kader van de hierboven genoemde Europese aanbesteding gestelde vragen en geplaatste opmerkingen. Deze nota van inlichtingen maakt onderdeel uit van het aanbestedingsdocument 202506076 Ketenregie bij Ketendoorbraakproject Circulaire Schoonmaakverpakkingen, gepubliceerd op 17 juli 2025.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
1.	Kerncompetentie 3	"Kerncompetentie 3 is erg specifiek geformuleerd en daarmee worden partijen met relevante ervaring uitgesloten terwijl zij wel de onderliggende expertise hebben om deze opdracht succesvol uit te voeren. Wij stellen voor kerncompetentie 3 als volgt te formuleren "Ervaring met voor de schoonmaakindustrie mogelijk relevante circulaire processen rond kunststof verpakkingen". Hiermee wordt het ook mogelijk gemaakt om relevante lessen uit gerelateerde sectoren gericht in te brengen in dit project" Akkoord?	De Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met de door u voorgestelde wijziging. Ter verduidelijking wordt de kerncompetentie als volgt opgesteld: <i>'Ervaring met circulaire processen in de kunststofindustrie of ervaring met circulaire processen bij verwante producten aan kunststofverpakkingen voor schoonmaakmiddelen'</i> .
2.	Bijlage 6 - Ketendoorbraakproject Circulaire schoonmaakverpakkingen - pagina 5	Naast de mogelijkheid van het recyclen van verpakkingen kijken de betrokken organisaties ook naar andere duurzame oplossingen, zoals hervulbare systemen en het hergebruiken van verpakkingen. Om een juiste afweging te maken is een levenscyclusanalyse (LCA) nodig om de impact van recycling vast te stellen ten opzichte van de huidige situatie en alternatieve situaties (p5, NVZ document): wat is de reden dat dit niet in fase 1 is gedaan? Er is inmiddels een keuze gemaakt voor recycling.	In fase 1 is om meerdere redenen geen LCA uitgevoerd. Het uitvoeren van een LCA is een tijdrovend en kostbaar proces, dat bovendien slechts kan worden opgesteld op basis van diverse aannames.. In actielijn 1, onder het onderdeel <i>Kwantificering impact</i> , zal echter wel een LCA worden uitgevoerd, zodat de juiste afwegingen kunnen worden gemaakt bij de systeemkeuze. Daarbij geldt dat ook een combinatie van recycling en hergebruik tot de mogelijkheden behoort.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
3.	Bijlage 6 - Ketendoorbraakproject Circulaire schoonmaakverpakkingen - pagina 14	De beoogde effecten van het project in termen van impact zijn: - 75-90% reductie van de gebruikte HDPE-schoonmaakverpakkingen (sprayers en 5l cans) in Nederland die danwel worden verbrand, danwel in een mixstroom worden gerecycled; - 80-90% van ingezameld volume behoudt de benodigde kwaliteit om weer ingezet te worden voor dezelfde toepassing; waardoor de branche in de toekomst leveringszekerheid heeft voor hoogwaardig recyclaat; - 50-75% reductie CO2 van de betreffende schoonmaakverpakkingen doordat recyclaat in plaats van virgin wordt gebruikt. (p14, NVZ document) De kwantificering van de impact, en de bijstelling daarvan na het onderzoek van de kwaliteit van het recyclaat moet nog uitgevoerd worden. Hoe zijn de huidige doelen ingeschat? Welke aannames zijn gemaakt?	De huidige doelen zijn ingeschat op basis van diepte-interviews met verschillende belanghebbenden. Daarnaast is gebruikgemaakt van de aanwezige expertise van Polymer Science Park, de organisatie die het projectplan heeft opgesteld, bij het inschatten de beoogde effecten.
4.	Bijlage 6 Ketendoorbraakproject Circulaire schoonmaakverpakkingen - pagina 9	Is er al een visie op hoe de design-for-recycling richtlijnen, die het resultaat zullen zijn van dit project, dienen aan te sluiten op de nog te ontwikkelen richtlijnen van de Europese Commissie in het kader van de PPWR? Moeten deze richtlijnen bijvoorbeeld anticiperen op de nieuwe regelgeving, fungeren als een verdieping hiervan, of anders?	Het is belangrijk om de ontwikkelingen van de design-for-recycling (D4R)-criteria die onder de PPWR worden ontwikkeld te volgen. Tegelijkertijd worden deze criteria pas in januari 2028 verwacht en zullen naar verwachting vrij generiek van aard zijn. De binnen dit project te ontwikkelen criteria kunnen daarom worden beschouwd als een verdieping op de Europese D4R-criteria en lopen hier ook op vooruit.
5.	Bijlage 6 - Ketendoorbraakproject Circulaire schoonmaakverpakkingen pagina 11	Zijn er al ketenpartijen geïdentificeerd die nog niet aangesloten zijn, maar wel interesse hebben (met name partijen die nog niet eerder aangesloten zijn, zoals recyclers, transporteurs, etc.)? Zo niet, in hoeverre is werving van deze partijen onderdeel van de verantwoordelijkheden van de ketenregisseur?	Het consortium staat open voor nieuwe toetreders die de ambitie onderschrijven. Sinds de externe communicatie over dit project is gestart, hebben steeds meer potentiële ketenpartijen, waaronder recyclers/verwerkers en groothandels, hun interesse kenbaar gemaakt. Tot op heden is hier nog niet heel actief geworven, maar dat zal wel onderdeel worden van het ketendoorbraakproject. Aanvullend: De verpakkingsproducenten vormen een belangrijke schakel in de keten, maar vanuit deze partijen is vooralsnog geen interesse geuit, voor zover bekend bij het consortium. Werving van nieuwe bedrijven valt binnen de rol van de ketenregisseur, zolang dit gericht is op het versterken van het consortium, het benutten van kansen, en het ondersteunen van toetreding (zie concrete eisen onder paragraaf 3.1 – 'Eisen ten aanzien van de opdracht', in bijzonder de eerste en zesde bullet). Uiteraard zullen consortiumpartners waar mogelijk hierin ondersteunen.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
6.	Bijlage 6 - Ketendoorbraakproject Circulaire schoonmaakverpakkingen - pagina 14	Wat zijn de grootste risico's die het consortium ziet in de samenwerking en betrokkenheid van de partijen, en hoe kunnen wij helpen deze risico's te mitigeren?	Het consortium voorziet geen grote risico's in de samenwerking tussen de partijen. Het voornaamste risico ligt volgens het consortium in de organisatiestructuur en het behouden van overzicht, aangezien sprake is van een grote keten met veel verschillende schakels. Dat is de verantwoordelijkheid van opdrachtnemer.
7.	Verlenging looptijd	De overeenkomst heeft een initiële looptijd van 13 maanden met een optie tot verlenging van 35 maanden. Welke concrete criteria gebruikt RVO om te bepalen of verlenging wordt toegekend?	De eisen onder paragraaf 3.1 – 'Eisen ten aanzien van de opdracht' dienen als criteria om te beoordelen of er voldoende voortgang is gerealiseerd en of verdere voortgang te verwachten is. Op basis van deze beoordeling wordt besloten of een verlenging wordt toegekend. Opdrachtgever heeft er belang bij zoveel mogelijk voortgang te realiseren en heeft dus belang bij en de intentie om de overeenkomst te verlengen. Echter, de opdrachtnemer heeft geen recht op verlenging, de beslissing om te verlengen is aan de opdrachtgever. Een deel van deze eisen heeft betrekking op het uitvoeren van activiteiten die de volledige circulaire keten omvatten. Voor het verlengingsbesluit is het daarom bepalend dat op het moment van beoordeling voldoende partijen zich hebben gecommitteerd aan het vervolgproces, waarbij deze partijen relevante schakels in de keten vertegenwoordigen, zodat er een circulaire keten is ontstaan.
8.	Samenwerking	Paragraaf 2.1 van het Aanbestedingsdocument beschrijft dat de opdrachtnemer ketenregie voert, terwijl RVO optreedt als ketenregisseur. Kan RVO verduidelijken hoe deze rollen zich tot elkaar verhouden en wie verantwoordelijk is voor proces en resultaat?	<i>Rectificatie:</i> Dit is verkeerd geformuleerd in het aanbestedingsdocument. In paragraaf 1.4 is ten onrechte opgenomen: 'de Aanbestedende dienst treedt op als ketenregisseur en biedt gedurende het project ondersteuning aan het Consortium bij de uitvoering'. Dit dient te worden gelezen als: 'Opdrachtnemer treedt op als ketenregisseur en biedt gedurende het project ondersteuning aan het Consortium bij de uitvoering.' RVO treedt niet op als ketenregisseur.
9.	Samenwerking	In paragraaf 3.1.8 wordt gesteld dat opdrachtnemer kennis actief deelt. Wordt van opdrachtnemer verwacht dat deze zelf bijeenkomsten organiseert buiten het consortium, of verloopt dit primair via VersnellingshuisCE?	Met actief wordt bedoeld dat de opdrachtnemer gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomst actief samenwerkt met het RVO-team. Dit houdt in dat Opdrachtnemer niet alleen reageert op vragen, maar ook zelfstandig relevante kennis en ervaringen deelt. RVO haalt regelmatig kennis op bij de ketenregieteams. Aangezien ketenregieteams vaak diepgaande en specifieke kennis hebben, is het van belang dat het ketenregieteam een proactieve houding aanneemt bij het delen van kennis. Specifiek omvatten deze werkzaamheden onder andere het signaleren en delen van relevante kennis en best practices, alsmede het adviseren over kansen en knelpunten binnen circulaire ketens in het algemeen. Van opdrachtnemer wordt niet verwacht dat hij zelf bijeenkomsten organiseert, maar wel actief bijdragen levert aan bijeenkomsten van het VersnellingshuisCE.
10.	Scope	Mag de opdrachtnemer in het onderzoeken van de businesscase ook alternatieve verdienmodellen (bijv. poolsystemen, refill-concepten) meenemen naast recycling, of ligt de focus uitsluitend op recycling?	Zie ook het antwoord op vraag 2: Op basis van een LCA (uit te voeren onder actielijn 1 'Kwantificering impact') zullen de juiste afwegingen worden gemaakt voor een systeemkeuze. Het consortium staat hierin ook open voor mogelijkheden rondom hergebruik of een combinatie van recycling en hergebruik.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
11.	Samenwerking	In hoeverre is de samenwerking met en betrokkenheid van Verpact al bepaald of is die onderzoeksvraag ook onderdeel van de opdracht?	De penvoerder, NVZ, is reeds actief in gesprek met Verpact over dit project. In die zin maakt dit aspect dus geen onderdeel (meer) uit van de opdracht en ligt de verantwoordelijk in eerste instantie bij de NVZ als het gaat om de eventuele betrokkenheid van Verpact bij dit project. Verpact ondersteunt dit initiatief, zowel om de pilot op te schalen als het onderliggende concept en wil graag aanhaken bij vervolgstappen.
12.	Ondersteuning Versnellingshuis	Op welke manier en of met welke middelen kan/zal het VersnellingshuisCE de ketenregie ondersteunen?	Het VersnellingshuisCE zal een websitepagina inrichten voor het onderhavige ketendoorbraakproject op basis van aangeleverde content. (Zie paragraaf 3.1.8 – 'Eisen met betrekking tot kennisdeling en -borging') Het VersnellingshuisCE organiseert één tot twee keer per jaar een bijeenkomst met ketenregisseurs ten behoeve van kennisdeling waarbij actieve inbreng van Opdrachtnemer wordt verwacht. Daarnaast kan bij andere bijeenkomsten van het VersnellingshuisCE, aangesloten worden. Op dit moment kunnen we niet aangeven welke evenementen dit zal betreffen.
13.	Opschalen pilot Plastic Pact Nederland	Zijn er duidelijke doelstellingen mbt opschalen van de eerder uitgevoerde pilot(s)?	Het consortium heeft als belangrijkste doelstelling/ambitie: het creëren van de juiste infrastructuur in 2027 om HDPE verpakkingen binnen de schoonmaaksector in Nederland branche breed in te zamelen, te recyclen en weer te verwerken tot hoogwaardig HDPE granulaat dat in nieuwe verpakkingen voor schoonmaakmiddelen gebruikt kan worden. Europese opschaling wordt zeker niet uitgesloten, mede gezien het feit dat verschillende ketenpartijen internationaal opereren.
14.	Uitbreiding consortium	Het consortium wordt nog niet als groot genoeg geacht; wie bepaalt hoeveel ketenpartijen en wie additioneel aangesloten zullen worden en bij wie ligt de verantwoordelijkheid deze partijen aan te laten sluiten?	Zie ook antwoord op vraag 7. Het ligt niet specifiek aan het aantal aangesloten ketenpartijen, maar wel aan de volledigheid van de keten. Werving van nieuwe bedrijven valt binnen de rol van de ketenregisseur, zolang het gericht is op het versterken van het consortium, het benutten van kansen, en het ondersteunen van toetreding (zie concrete eisen onder paragraaf 3.1 – 'Eisen ten aanzien van de opdracht', in bijzonder de 1 ^e en 6 ^e bullet).
15.	Reis- en verblijfskosten	Onder 3.1.9 Eisen met betrekking tot de prijzen/tarieven (3.1.9.3), wordt gevraagd om reis en verblijfskosten 'all-in' te zijn. Wat is de verwachting van reizen en verblijven? Is het mogelijk een kostenpost voor extra onvoorziene kosten op te nemen voor nog te bepalen reis en/of verblijfskosten?	De verwachting van het aantal reizen/verblijven is reeds niet bekend, het is aan u om voor te stellen wat nodig is om de opdracht tot een succes te brengen. Nee, een kostenpost is niet mogelijk, aangezien is verzocht om reis- en verblijfskosten all-in op te nemen binnen de all-in uurtarieven, is het niet mogelijk om op een later moment aanvullende kosten voor onvoorziene reizen of verblijven in rekening te brengen. Van inschrijver wordt verwacht dat zij deze kosten vooraf inschatten en opnemen in de totaalprijs van de Inschrijving.
16.	Budget	Er wordt aangegeven dat er een stelpost dient opgenomen te worden van €80.000 binnen het totale project begroot op €400.000. Er wordt ook opgemerkt dat de eerste 13 maanden er maximaal	Er is geen verhouding tot de maximale besteding. Ervaringen uit andere ketendoorbraakprojecten is dat de stelpost in het eerste jaar doorgaans niet van toepassing is.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		€150.000 besteed mag worden. Hoe verhoudt de stelpost zich tot de maximale besteding van de eerste 13 maanden?	
17.	AI	Gebruikt u AI bij de beoordeling van stukken? Zo ja, hoe zorgt u ervoor dat dit betrouwbaar is?	De Aanbestedende dienst maakt geen gebruik van AI bij de beoordeling van de Inschrijvingen.
18.	Artikel 11 ARVODI	Artikel 11 van de ARVODI regelt uitsluitend de geheimhoudingsplicht van Opdrachtnemer. Het is redelijk dat ook op de Opdrachtgever een geheimhoudingsplicht rust, uiteraard tenzij de wet (waaronder de Wet open overheid) of een uitspraak van de rechter de Opdrachtgever tot openbaarmaking verplicht. Kunt u met in acht neming van het voorgaande akkoord gaan met het opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? "In aanvulling op artikel 11 van de ARVODI geldt het volgende. Opdrachtgever heeft een geheimhoudingsplicht ten aanzien van de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van Opdrachtnemer, hetgeen onverlet laat dat de Opdrachtgever voornoemde stukken voor eigen intern gebruik mag vermenigvuldigen. Op de geheimhoudingsplicht van beide partijen wordt een uitzondering gemaakt in het geval enig wettelijk voorschrift (waaronder de Wet open overheid), beroepsregel of uitspraak van de rechter desbetreffende partij tot bekendmaking verplicht."	De Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met de door u voorgestelde aanpassing. De Aanbestedende dienst kan zich niet voorstellen welke vertrouwelijke informatie van Opdrachtnemer in dit verband te verwachten valt. Verder rust op de Aanbestedende dienst rechtstreeks de verplichting om de AVG na te leven.
19.	Artikel 12.1 ARVODI	Artikel 12.1 ARVODI bepaalt dat Opdrachtnemer niet gerechtigd is om op enig moment de persoonsgegevens die hij ter beschikking krijgt op enigerlei wijze geheel of gedeeltelijk anders te (doen) gebruiken dan voor de uitvoering van de Diensten (behoudens afwijkende wettelijke bepalingen). Omdat wij ook accountantsdiensten verlenen, zijn wij voor wat betreft die dienstverlening onderworpen aan risk management en quality review vereisten, welke vereisten door middel van interne regelingen ook voor onze adviestak gelden. Kunt u akkoord gaan met het zodanig wijzigen van dit artikel dat Opdrachtnemer in staat is persoonsgegevens te verwerken voor risk management en quality review vereisten, interne zakelijke doeleinden, het voldoen aan toepasselijke	De Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met de door u voorgestelde aanpassing. Bij deze opdracht is geen sprake van verwerking van persoonsgegevens door Opdrachtnemer. Intern of ander gebruik van de gegevens door opdrachtnemer is evenmin toegestaan, behoudens andersluidende wettelijke voorschriften.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		wet- en (beroeps) regelgeving en in verband met een tucht-, civiel-, bestuurs- en/of strafrechtelijke procedure (een juridische procedure) waar Opdrachtnemer of personen verbonden aan of werkzaam bij Opdrachtnemer betrokken zijn en waarbij deze informatie van belang kan zijn? Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?	
20.	Artikel 19 ARVODI	In onze beroepsgroep is het gebruikelijk de aansprakelijkheid te beperken waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Wij wijzen in dit kader naar Voorschrift 3.9 D van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Dit Voorschrift 3.9 D bepaalt dat de aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer gelimiteerd dient te zijn, waarbij de aansprakelijkheidsbeperking die in de betreffende branche gebruikelijk is in acht dient te worden genomen. Bovendien is in artikel 19.3 sub d van de ARVODI-2025 opgenomen dat de beperking van aansprakelijkheid niet geldt voor schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Een dergelijke onbeperkte aansprakelijkheid is zeer ongebruikelijk in onze branche. Het risico dat op deze manier bij de Opdrachtnemer wordt neergelegd is bovendien disproportioneel. Wij stellen met in acht neming van het voorgaande voor om onderstaande, marktconforme, bepaling in de overeenkomst op te nemen, ter vervanging van artikel 19.2 en 19.3 ARVODI. Kunt u hiermee akkoord gaan? “Artikelen 19.2 en 19.3 ARVODI worden vervangen door de volgende bepaling. Opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van hem mag worden verwacht. Indien een fout wordt gemaakt doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, is	De Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met de voorgestelde wijziging. Ten eerste gaat het om toerekenbare tekortkomingen die Opdrachtnemer dient te voorkomen. Daarnaast is de aansprakelijkheid op meerdere punten gelimiteerd in artikel 19.2. Bij de beoordeling welke limitering van de aansprakelijkheid proportioneel is meerdere aspecten een rol, niet alleen de gebruikelijke aansprakelijkheidseis in de betreffende branche, zoals blijkt uit de Gids Proportionaliteit. Met inachtneming van de Gids Proportionaliteit vindt Opdrachtgever dat de bepaling in casu passend is. Opdrachtgever vindt het dan ook niet opportuun de aansprakelijkheid nog verder in te perken. Dit zou namelijk betekenen dat Opdrachtgever een nog groter deel van de veroorzaakte schade zelf moet dragen en moet bekostigen uit gemeenschapsgeld. Dat is niet wenselijk. Wat betreft artikel 19.3 merkt de Aanbestedende dienst op dat in deze overeenkomst geen persoonsgegevens worden verwerkt, het is dan ook zeer onwaarschijnlijk dat Opdrachtnemer hier toerekenbaar tekortschiet en sub d is dan ook vooralsnog niet direct van toepassing. Desalniettemin, handhaven we deze bepaling. Opdrachtgever en Opdrachtnemer dienen ieder voor zich, zich te houden aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming. In artikel 19.3 is een (gebruikelijke) uitzondering opgenomen op de beperking van de aansprakelijkheid, die betrekking heeft op schade als gevolg van het schenden van wet- en regelgeving op het terrein van het beschermen van persoonsgegevens. Het beschermen van natuurlijke personen bij het verwerken van persoonsgegevens is een grondrecht. Schending van dit grondrecht kan leiden tot ernstige schade bij natuurlijke personen. Door snelle technologische ontwikkelingen en globalisering zijn nieuwe uitdagingen voor het beschermen van persoonsgegevens ontstaan. De AVG biedt meer bescherming dan voorheen, maar ook meer van de financiële risico's van het verwerken van persoonsgegevens. Niet alleen omdat de toezichthouder veel hogere boetes kan opleggen, maar ook vanwege de toegenomen kosten die zijn gemoeid met het vergoeden, voorkomen en beperken van schade die betrokkenen kunnen lijden. Als het toch voorkomt dat Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever persoonsgegevens verwerkt regelen partijen deze verwerking in een verwerkersovereenkomst. Handelt Opdrachtnemer in strijd met deze verwerkersovereenkomst door bijvoorbeeld de

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		Opdrachtnemer voor de daardoor ontstane schade niet aansprakelijk. De totale aansprakelijkheid van Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor eventuele fouten die bij zorgvuldig handelen door Opdrachtnemer zouden zijn vermeden, is beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat Opdrachtgever heeft betaald en/of nog verschuldigd is voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien met een maximum van 2,5 miljoen euro. Indien de opdracht een langere doorlooptijd heeft dan twaalf maanden, dan is de totale aansprakelijkheid in het kader van de opdracht beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer heeft betaald en/of nog verschuldigd is over de laatste twaalf maanden voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien met een maximum van 2,5 miljoen euro. Samenhangende fouten worden daarbij aangemerkt als één fout. De beperking van aansprakelijkheid geldt niet indien er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van Opdrachtnemer en/of indien dwingende (inter)nationale wet- of (beroeps) regelgeving een dergelijke beperking niet toestaat. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor gevolg-, indirecte, bedrijfs- of strafschaade en/of winstderving." Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?	persoonsgegevens niet te beveiligen, dan is het niet disproportioneel hem - volgens het adagium 'de vervuiler betaalt' - aansprakelijk te houden voor de daardoor ontstane schade.
21.	Artikel 23 ARVODI	Dit artikel bepaalt een volledige overdracht aan Opdrachtgever van alle intellectuele eigendomsrechten op de resultaten van de opdracht. Daar waar het gaat om een Opdracht die ziet op het verlenen van advies, is dit voor ons bezwaarlijk. Wij begrijpen de wens van Opdrachtgever om ongestoord gebruik te kunnen maken van de resultaten van de Opdracht. Aan een volledige overdracht van de IE rechten op een adviesrapport kleven voor de Opdrachtnemer echter wel risico's. Na overdracht van de intellectuele eigendomsrechten is het Opdrachtgever immers toegestaan om zonder dat daarvoor de voorafgaande toestemming nodig is van Opdrachtnemer, het adviesrapport aan te passen	De aanbestedende dienst gaat niet akkoord. Opdrachtgever heeft hier bewust voor gekozen. Dit uitgangspunt is gekozen in het kader van het Rijksbeleid om te werken aan meer openbaarheid en transparantie. Aanbestedende dienst gaat ook niet akkoord met uw voorstel voor wat betreft het verbod om de rapporten/adviezen aan derden buiten de eigen organisatie te verstrekken. Het is juist de bedoeling om het rapport en de daaraan ten grondslag liggende adviezen openbaar te maken. Voor wat betreft het onderdeel wijzingen/aanpassen door Opdrachtgever van een opgeleverd rapport. Opdrachtnemer mag ervan uitgaan dat Opdrachtgever, daar waar het gaat om essentiële onderdelen van het rapport/adviezen en het naar de inschatting van Opdrachtgever nader afstemming met Opdrachtnemer noodzakelijk is, dat Opdrachtgever daar met Opdrachtnemer in overleg treedt alvorens een zodanige wijziging/aanpassing te maken.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		of verder te verspreiden buiten de eigen organisatie. Opdrachtnemer verliest dus feitelijk de grip en controle op de (inhoud van) de door haar opgeleverde adviesrapporten. Rapporten die in eerste instantie uitsluitend voor Opdrachtgever zijn bedoeld en zijn opgesteld met inachtneming van de belangen van Opdrachtgever, en niet de belangen van derden. Gelet op het voorgaande vragen wij u of u ermee kunt instemmen om in de (Concept) overeenkomst op te nemen dat de tekst van artikel 23 van de ARVODI zodanig wordt aangepast dat daaruit volgt dat voor wat betreft resultaten van Opdrachten tot verlenen van advies, zal gelden dat het Opdrachtgever zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer niet is toegestaan om de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van Opdrachtnemer te wijzigen, dan wel aan derden buiten de eigen organisatie te verstekken, tenzij (i) Opdrachtgever deze uitingen heeft aangenomen als zijnde haar eigen, derhalve onder eigen naam en logo en (ii) deze uitingen niet de naam van Opdrachtnemer bevatten dan wel andere informatie die Opdrachtnemer zou kunnen identificeren als de bron. Indien u hiermee niet kunt instemmen, zou u dan kunnen toelichten waarom?	
22.	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Vrijwaring Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer te allen tijde tegen alle vorderingen van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie met de overeenkomst en/of de prestatie, behoudens indien	De Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met de door u voorgestelde aanvulling. Wij gaan er vanuit dat Opdrachtnemer het werk tijdig en naar behoren uitvoert, waarbij wij, zoals ook blijkt uit o.a. artikel 11.5 ARVODI, algemeen aanvaarde beroepsregels en wet- en regelgeving respecteren. Het is evident dat beroepsregels Opdrachtgever niet regaderen Opdrachtgever en vallen onder de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer dient in te staan voor de kwaliteit van het geleverde product en kan de verantwoordelijkheid daarvoor niet afwentelen op de Opdrachtgever. Wij gaan dan ook niet akkoord met uw voorstel voor vrijwaring. Verder gaan wij niet akkoord met: Punt 1. De Overeenkomst met alle bijlagen volstaan om Opdrachtnemer in staat te stellen de opdracht uit te voeren. De materie m.b.t. te verstrekken

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer. Verzameling van elektronische data 1. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer toestemming om, in het kader van de overeenkomst en/of de prestatie, alle op de door Opdrachtgever ter beschikking te stellen elektronische media aanwezige data te benaderen en te verwerken. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer daarnaast toestemming kopieën te maken van de data voor zover nodig in het kader van het door Opdrachtnemer uit te voeren onderzoek. Opdrachtgever garandeert dat Opdrachtnemer door het uitvoeren van de overeenkomst / de prestatie niet in strijd handelt met de Algemene Verordening Gegevensbescherming, of enige andere soortgelijke wetgeving in een andere jurisdictie. 2. Tenzij anders overeengekomen gedurende de uitvoering van de opdracht zal Opdrachtnemer door haar verzamelde data na 12 jaren vernietigen. 3. Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat Opdrachtnemer Opdrachtgever direct zal informeren indien het voor de uitvoering van de overeenkomst en/of de prestatie noodzakelijk blijkt een derde partij in te schakelen om Opdrachtnemer te assisteren bij het verzamelen van elektronische data. Opdrachtnemer zal alsdan met Opdrachtgever in overleg treden over vertrouwelijkheidsaspecten; Opdrachtnemer zal Opdrachtgever verzoeken vooraf schriftelijk in te stemmen met de door Opdrachtnemer gekozen werkwijze. Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden Opdrachtgever zal alle gegevens en bescheiden, die Opdrachtnemer nodig heeft voor het correct en tijdig uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig en in de door Opdrachtnemer gewenste vorm en wijze aan Opdrachtnemer ter beschikking te stellen. Opdrachtgever staat in voor de juistheid,	gegevens door Opdrachtgever is reeds in de wet geregeld via het leerstuk van crediteursverzuim. Punt 2: Artikel 11.5 volstaat voor Opdrachtnemer om te voldoen aan wet- of regelgeving of de op Opdrachtnemer toepasselijke en algemeen aanvaarde beroepsregels Punt 3: De materie van punt 3. is reeds afdoende geregeld in art. 8 ARVODI. De materie m.b.t. te verstrekken gegevens door Opdrachtgever is reeds in de wet geregeld via het leerstuk van crediteursverzuim. Beroepsregels en wet- en regelgeving is reeds aangekaart.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze via of van derden afkomstig zijn. Beroepsregels De opdracht wordt door Opdrachtnemer uitgevoerd met inachtneming van geldende wet- en regelgeving, de van toepassing zijnde beroepsregels daaronder begrepen. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde wet- en regelgeving strijdig of onverenigbaar is.	
23.	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. IT-dienstverleners Wij maken bij het verlenen van onze diensten gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) leveranciers, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. In zeer uitzonderlijke gevallen, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, onder andere voor "crisis support" (bijvoorbeeld in geval van een hack of in geval van (mogelijk) verlies van gegevens die moeten worden hersteld) heeft een beperkt aantal medewerkers van onze IT (cloud) leverancier mogelijk – in beperkte mate – toegang tot bepaalde vertrouwelijke (klant)informatie. Voor deze zeer beperkte gevallen dat medewerkers van onze IT (cloud) leveranciers beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken.	De Aanbestedende dienst zal de door u voorgestelde zinsnede als volgt opnemen in de Overeenkomst: "Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen). Het is Opdrachtnemer toegestaan om ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering gebruik te maken van cloud-toepassingen, zolang ook die partijen aan de voorwaarden, zoals die in de Overeenkomst zijn gesteld voldoen. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners."

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en instaan voor de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Onze IT (cloud) dienstverleners betreffen onder meer Microsoft Azure, Google en KPN. Wij en onze IT (cloud) leveranciers blijven voldoen aan de hoogste vertrouwelijkheids- en beveiligingsnormen. Indien gewenst kunnen wij ons ISO 27001 certificaat en ons Information Security Policy Statement aan u overleggen en uiteraard zijn wij ook bereid om ons informatiebeveiligingsbeleid en de eisen die wij aan onze leveranciers stellen nader toe te lichten. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Kunt u derhalve akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? "Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen). Het is Opdrachtnemer toegestaan om ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering gebruik te maken van cloud-toepassingen. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners."	
24.	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd.	Aanbestedende dienst gaat op voorhand hier niet mee akkoord zonder voorafgaande toestemming.

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
		Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding) Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? "Het is Opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een "need to know" basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden."	

Vraag	N.a.v. Hoofdstuk/ Paragraaf uit aanbestedingsdocument	Vraag	Antwoord
25.	Referenties	Mogen referenties ook anoniem ingediend worden? (zonder de informatie 'In te vullen door referent (opdrachtgever)' in Bijlage 5)	Niet akkoord, zoals omschreven in paragraaf 4.3.2 – 'Referentiegegevens (Technische bekwaamheid)', behoudt de Aanbestedende dienst zich het recht voor om zo nodig referenties op juistheid en volledigheid te controleren, zonder tussenkomst en/of toestemming van Inschrijver rechtstreeks contact op te nemen met een of meer referenten. Indien referenties anoniem worden ingediend, is een dergelijke controle niet mogelijk
26.		Waarom wordt er in dit project alleen ingestoken op recycling en niet op hergebruik/refill?	Zie de antwoorden op de vragen 2 en 10.
27.		Omvang van de recyclingstroom schatten jullie op 200 kton. Tegelijkertijd wordt er geschat dat het benodigde volume voor een recyclinginstallatie circa 100-200 kton is. Wat is de reflectie van het consortium op deze massabalans? Met andere woorden, bijna alle verpakkingen zijn nodig voor het rendabel maken van 1 recycling business case. Dit kan als een hoge drempel gelden.	Een hele grove schatting is dat er jaarlijks circa 100 tot 250 ton HDPE-materiaal in schoonmaakmiddelverpakkingen op de markt wordt gebracht,. Hierbij gaat het uitsluitend om de kleinere verpakkingen en betreft het een voorzichtige inschatting. Deze verpakkingen zijn nu al geschikt voor recycling. De volume-inschattingen om monostroom recycling efficiënt te maken variëren tussen de 100 en de 200 ton, maar het zou ook op (veel) kleinere schaal kunnen. In dat geval moet rekening worden gehouden met hogere kosten. Concluderend geldt dat waarschijnlijk wel een groot aandeel vereist is voor een rendabel systeem, maar dat dit niet betekent dat, zoals in de vraag wordt gesuggereerd, vrijwel alle verpakkingen benodigd zouden zijn.
28.		Naast schoonmaakverpakkingen zijn er nog veel meer HDPE verpakkingen. Waarom loont het om voor 1% hdpe een separate stroom te ontwikkelen en niet mee te nemen in hdpe recycling algemeen? Met andere woorden, waarom wordt deze stroom geïsoleerd?	Binnen dit ketendoorbraakproject wordt deze stroom geïsoleerd om de kwaliteit van recycleert te verhogen door verschillende typen verpakkingen na gebruik gescheiden te houden. De inzet is gericht op het vergroten van de zuiverheid tijdens de inzameling van geleegde flessen en vaten. Het ketendoorbraakproject focust zich daarbij onder meer op het zorgen voor de juiste randvoorwaarden tijdens de inzameling van gebruikte verpakkingen.
29.		Zijn er nog grote producenten van schoonmaakverpakkingen die nu nog geen onderdeel uitmaken van het netwerk? Waarom niet?	Zie ook het antwoord op vraag 5. N.B. De partners binnen het consortium zijn nu voornamelijk producenten van schoonmaakmiddelen (en schoonmaakbedrijven). Het gaat dus niet om producenten van de verpakkingen. Grote producenten van schoonmaakmiddelen ontbreken niet in het consortium; wel geldt dat producenten van verpakkingen nog niet zijn aangesloten.
30.		U geeft aan dat er de behoefte is om het consortium gericht uit te breiden. Aan welke partijen moeten wij denken?	Het betreft met name sorteerders/recyclers en verpakkingsproducten. Zie ook het antwoord op vraag 5.